

Saa afbetalte de ganske vist paa denne Gæld 8,000 Kr., men de laante de 6,500 Kr. et andet Sted for at betale til Staten. Saa vare de atter kørte fast og kom saa og bad Staten om at eftergive hele Resten, for de kunde ikke mere derovre. Jeg har talt med adskillige Interessenter i dette Selskab, som have beklaget sig i høj Grad over at være komne ind i det, idet de hæftede solidarisk. Følgen kunde deraf blive, at nogle enkelte, som ejede lidt eller noget, kom til at dække det hele, medens den store Mængde af disse Interessenter vare fattige Folk, som ikke ejede noget, og fra hvem man ikke kunde tage noget. Saaledes kunde det komme til at gaa ud over nogle enkelte. Og saadanne Interessentskaber dannes i Dag, men om nogle Aar ere mange af Interessenterne faldne bort. De, der saa staa tilbage, staa med den solidariske Forpligtelse og kunne gaa deres Ruin i Møde.

Jeg kan henvise til et andet Tilfælde, der er passeret Nord for Hjørring — det kender den ærede Ordfører lige saa godt som jeg, vi have behandlet det i Finansudvalget —, hvor Staten ligeledes har ydet Laan, men Laan, som Hjørring Amdsraad skulde garantere for. Følgen blev, at da de ikke betalte deres Afdrag og Renter, som de skulde, skred Hjørring Amdsraad ind og begyndte at udpante Interessenterne. Det er, synes jeg, afskrækkende Eksempler at henvise til.

Hvor vilde det ikke have været bedre, om Staten, den Gang Damsholt-Hodsager Interessentskab var blevet stiftet, havde sagt: Vi give jer en Sum Penge, saa kunne I købe et Mergelleje; vi give jer Penge, saa I kunne komme i Gang, og saa er den Sag derved ude af Verden. I Stedet for skulle vi nu Aar for Aar have Andragender fra disse Folk og maa alligevel eftergive dem det hele, saa at vi hverken faa Renter eller Afdrag eller nogen Ting. Det vilde være et langt bedre og klarere Forhold at komme i, at Staten overtager disse Mergellejer. Jeg skal her henvise til et Mergelleje, som findes ovre ved Kjølens Station paa Viborg—Aalestrup Banen. Det er rigtigt, som den ærede Ordfører (Blem) sagde, at der er dannet et Interessentskab, „Alhedens Mergelforsyning“. Det ejer ikke dette Mergelleje ved Kjølens, men det har det paa Haanden et Aar. Men det at have det paa Haanden er een Ting, og en anden Ting er at eje det. Spørgsmaalet er, om Interessentskabet kan skaffe de 24,000 Kr., det koster at købe. Det forekommer mig, at i Tilfælde som dette vilde det rette

være, om Staten købte dette Mergelleje og overlod det til dette Mergelselskab, „Alhedens Mergelforsyning“, at drive det, mod at man paalagde Selskabet at der skulde uddeles gratis Mergel til Folk, som merglede deres Hedejord første Gang, saa at de altsaa gav gratis Mergel til den ny opdyrkede Hedejord. Det er oplyst for os, at dette Mergelleje er meget rigt, og at Mergelen er af fortrinlig Beskaffenhed, det ligger udmærket godt for den ny Bane fra Viborg til Herning, hvor der findes Tusinder af Tønder Land Hedejord og venter paa at blive opdyrket. Hvor gode end Andelsselskaberne kunne være og have vist sig at være, hvor der er Tale om at producere Æg, Smør og Flæsk osv., have vi sørgelige Eksempler paa, at hvor Talen er om Mergelforsyning, ere disse Interessentskaber ikke heldige. Derfor vil jeg som sagt tillade mig at anbefale at vedtage dette Ændringsforslag om at købe Mergellejer for 50,000 Kr.

Jeg skal saa til Slutning omtale en lille Sag, og der er jeg i det heldige Tilfælde at kunne være fuldt ud enig med den højtærede Minister og endog at kunne bringe ham en Tak for hans Stilling i denne Sag. Den angaar Anbringelsen af en Lysbøje paa Nordre Flint. Det er en gammel Bekendt for Tingets ærede Medlemmer, og det er et Vidnesbyrd om, hvor haardt og vanskeligt det er at komme igennem med en Sag som denne. Men den højtærede Ministers Hjerte er dog til sidst blevet blødgjort. Nu stiller han selv Forslag om, at Sundfiskerne skulle have Lysbøjen ude paa Nordre Flint, og at dertil skal bevilges 7,800 Kr. De talrige Fiskere her i Sundet ville være glade og taknemmelige for, at denne Bevilling er kommen. Den vil gavne dem under Udførelsen af deres Arbejde, og jeg ser ogsaa i dette et Vidnesbyrd om, at hvis man hænger i med den højtærede Minister, kommer man dog frem. Det kan være vanskeligt, og det kan se besværligt ud til Tider, men bliver man ved at hænge i, smelter til sidst Ministerens Hjerte, som vi se det med denne Lysbøje, der nu skal skinne over Øresundets Fiskere.

Landbrugsministeren (Ole Hansen): Der har sikkert neppe nogen Sinde ved 3die Behandling af Finansloven foreligget saa mange Ændringsforslag, som der foreligger her for Landbrugsministeriets Vedkommende. Det vil derfor let forstaas, at jeg føler Trang til at bringe en Tak til Finansudvalget, fordi samtlige Ændrings-